

medens der vel kan være en Gradsforskjel fra de almindelige Læger, til de fremragende Læger, saa har den fattige, naar han bliver syg, dog en Lægebehandling, at ty til, som maa siges at være god og forvarlig, og Forholdet er i det Hele dette, at vor Lægevidenskab staar paa et saadant Trin, at de danske Læger ere vel fete i Ulandet, og at Navnet dansk Læge er en Udfælsning andetsteds. Det er altsaa Tilfældet, at selv den fattigste, naar han skal bruge en Læge, kan henvende sig til en Mand, som har en Skat af Erfaringer, og som har de Betingelser, man fornødtigvis maa ønske, at den Læge skal have, der skal behandle en Syg, og om det end kan være, at en enkelt Læge i enkelte Tilfælde kan være uheldig, og om det end kan være, at der kan være en enkelt Brøst, saa maa man dog sige, at i det Hele gjælder det, at den fattige, som Forholdet nu staar, kommer under en forvarlig og fornødtig Lægebehandling. Men — vil man da maaske sige — det kan vel være, at Lægebehandlingen under den nuværende Tilstand er forvarlig nok, men den er for dyr. Jeg har imidlertid ikke hørt, at dette siges, og jeg tror heller ikke, at det kan siges, thi det er bekendt nok, at de Lovbestemmelser, som fastsætte Betalingen for Lægernes Arbejde, ere saa gamle, at den Betaling, som Lægen kan fordræ, er urimelig lav, er saa lav, at den slet ikke yder noget som helst Bederlag for det Arbejde, Lægen har gjort; og ikke desto mindre er det saaledes, at man ikke engang ser, at Lægerne gjøre denne deres Forbring gjældende. Jeg tror, at man kan sige, at saaledes som Lægebehandlingen i Almindelighed ydes her tillands, bliver den ydet med største Uegenyttighed og saaledes, at det afhænger af Patientten selv, om han vil betale Lægen eller ikke (Modsigelse). Sa saa Meget kan jeg sige, at Lægerne ikke søge deres Ret ad Lovens Vej; naar en Patient ikke ønsker, at betale sin Læge, saa har Lægen efter den nu gjældende Lovgivning intet Middel til at skaffe sig sit Arbejde betalt. Dette kan jeg sige af egen Erfaring, jeg kan sige det, fordi jeg veed, at saadanne Sager yderst sjældent forekomme, og ogsaa af Erfaring veed, at Folk benytte Lægen og lade være at betale ham. Vi kunne i alt Fald være enige derom, at billigere end gratis kan Lægebehandlingen ikke blive, og naar det er Tilfældet, at Betaling ikke under de nuværende Forhold kan fremtvinges, saa kan det vel være, at Lægen forlanger Betaling af Patientten, men det er ligesaa vist, at Patientten kan lade være at betale, naar det ikke konvenerer ham. Mener altsaa Patientten, at den af Lægen fordræde Betaling er overdreven, har han det under den nuværende Tilstand i sin Magt at lade være at fyldestgjøre den fra Lægens Side til ham stillede Forbring. Men naar det nu altsaa er Tilfældet, at det hverken kan ventes, at Lægebehandlingen vil blive bedre gjennem det nærværende Lovforslag,

og det heller ikke kan antages, at den vil blive billigere, saa indser jeg ikke, hvad der ved det foreliggende Lovforslag skulde vindes for Befolkningen i sin Helhed og for den fattige Befolkning i særdeleshed. Jeg finder det tværtimod efter mine Begreber om Folkelighed overmaade ufolkelig at ville indføre den Forskjel mellem den Velhavende og den fattige, som vil blive Følgen af det nærværende Lovforslag; thi medens det Nuværende i sin Birkning er ganske demokratisk, saa at den fattige og den Rige benytte den samme Læge, have den samme Sum af Erfaring at ty til, og i det Hele nyde den samme Lægebehandling, om end med en lille Gradsforskjel, saa vil det foreliggende Forslag indføre en Tilstand, hvor en god Lægebehandling ligefrem bliver et Privilegium for den velhavende Klasse, og naar saa er, kan jeg ikke skjønne, at der er Anledning for det høie Thing til at lade Lovforslaget gaa videre.

E. Nielsen. Den ærede sidste Læser (Hindenburg) bemærkede, at vi skulle tage Verden, som den er. I dette Punkt er jeg enig med ham, men jeg maa desværre beklage, at det forekom mig af hans Foredrag, at han netop ikke tager Verden, som den er. Han kommer i mange Maader til det modsatte Resultat af det, som næsten alle andre Mennesker komme til. Han begyndte saaledes med at sige, at der var dem, der mente, at man slet ikke behøvede at lære Noget for at være Læge, men at man kunde være født med et saa genialt Blit, at der ikke behøvedes nogen Videnskab. Smidleritid kom vi dog siden til den Erfaring, at den ærede sidste Læser ikke stod paa dette, som jeg vil kalde det, meget sørgelige Standpunkt, og jeg veed overhovedet ikke, hvor de Mennesker findes, som sige, at man kan være født med et saa genialt Blit, at Videnskaben ikke behøves; i alt Fald er jeg vis paa, at en slig Tanke ikke findes indenfor denne Sal. Den ærede sidste Læser talte endvidere meget længe og indtrængende om de nye Læger, som ville fremkomme. Det viser sig atter her, at han bebøger sig i en uvirkelig Verden, thi de nye Læger, som han omtalte, have været i Aarhundreder, de have været i Kraft af den bestaaende Lovgivning, ja, de have, jeg kunde fristes til at sige, huseret efter den bestaaende Lovgivning. Han fandt den nuværende Ordning meget fortræffelig; jeg har nu den modsatte Mening og mener, at den ikke er meget fortræffelig. Jeg skal blot med den ærede Formands Tilladelse oplæse den første Paragraf af Forordningen af 5te September 1794; jeg tror, at denne Paragraf, hvor forskjellig den ærede sidste Læser's Standpunkt end kan være fra Andres, dog vil overbevise ogsaa ham, om, at der findes Noget, som ikke er meget fortræffelig eller tidsnaevrende. Den lyder saaledes: „Vore Embedsmænd, især Præsterne, skulle ideltigen og ved en-